

ИНТЕРНАТИМ-ПАР КАНАТИМ

Рәми Ғарипов исемендәге 1-се Башкорт республика гимназия-интернаты

декабрь, 2023 йыл

Төклә аяғың менән, кыңғыраулы Яңы йыл!

Быйылғы йыл Рәсәйҙә Уҡытыусы һәм Остаз йылы буларак үтте. Был уҡытыусы һөнәренән абруйын күтәрәүҙе маҡсат итеп куйыу ғына түгел, ул башкарган эштәң аһамиятен аңлау һәм баһалау за. Шулай уҡ Президенттыбыҙ хараһы уҡытыусының бөйөк роле, педагогтарҙың ҡараҡлеге хаҡында эштә тотора тағы ла бер сабап булып тора.

Безҙең гимназия бөгөн тоташ ил кимәлендә мағариф системаһында алдыны уҡыу йорттарының сафинда тора. Уны тамамлаусы егет һәм кыздар республикабыҙға ғына түгел, Рәсәй төбәктәрендә ла уңышлы эшләй. Ошо зур уңыштарға етгәшәүгә безҙең педагогик коллектив тос өлөш индере. Тап безҙең гимназияла үҙеңең яраткан ашәнә ваҡытын да, саломатлегең дә йалламаған уҡытыусылар, тәрбиәселәр эшләй. Улар – бөгөнгө заман талаптарына яуап бирерлек кимәлгә эйә булған, үз беһемен, һөнәри оҫталығын даими камиллаштырыусы кешеләр. Сәнки улар киләсәк бы-

уынды тәрбиәләү, сифатлы беһем биреүгә уҡытыусының яуаплылығын дәрәҫ аңлайҙар.

Хөкүмәт тарафынан да уҡытыусыларҙың һәм тәрбиәселәрҙең һөҙөмтәле хеҙмәтә баһаланмай калманы. Быйылғы йылда инглиз теле уҡытыусыһы Колпакова Юлия Андреевна Республика Башлығы хулыған юғары дәүләт наградаһы – «Башкортостандың атҡаҙанған уҡытыусыһы» исемен алды. Шулай уҡ Башкорт теле һәм әҙәбиәтә уҡытыусыһы Тимербулатова Римма Мирсәйет кызы «Рәсәй Федерацияһы мағарифының почетлы хеҙмәткәре» тигән юғары исемигә лайыҡ булды. Тағы ла бер төрөкм педагогтар Башкортостан Республикаһы Мағариф һәм фән министрлығының Махтау хағыҙҙарын алды.

Остаз йылы официалә раүештә тамамлаһа ла, безҙең күңелдәргә, уҡытыусы тормаһында, маҡтап һәм юғары уҡыу йорттарында ул һәр ваҡыт дауам итәсәк.

Аждаһа йылы яҡынлаша. Коллегаларыма, гимназистарға быйылғы йылды уңышлы, матур һөҙөмтәләргә тамамлап, алдағы йылға хуяуаныс-шатлыҡ, яңы мақсаттар, хыялдар менән аяҡ барыуын теләйем. Иң мөһиме илебеҙгә тыныслыҡ килһен!

Илнур Рифат улы СӘЛИХОВ,
Рәми Ғарипов исемендәге 1-се Башкорт республика гимназия-интернаты директоры

Бар тирә-яҡ һеттай ап-ах,

Ем-ем итеп һар көлә:

Көмөш кыңғырауҙар тағып,

Безгә Яңы йыл килә.

Аҡ урманға ал нур яғып,

Күзләнеп яна мышар:

Кызыл кыңғырауҙар тағып,

Безгә Яңы йыл килә.

Көрткә сумпып койона шыршы,

Эңһәңә йәшел генә:

Йәшел кыңғырауҙар тағып,

Безгә Яңы йыл килә.

Килә Кыш бабай, Карһылыу

Кашауай саналарға,

Һикерешеп сыға бүләктәр

Токтарҙан, муқсаларҙан.

Илһамланып, ең һызғанып,

Тейәп теләк-әмәттә,

Кыңғырауҙар шалтыратып,

Яңы йыл килеп өттө.

Донъя байрам, донъя хайран,

Эйҙә түрҙән, Яңы йыл!

Төклә аяктарың менән

Хуш килһәң, Яңы йыл!

Хәким Ғиләжев,

языусы

ХЕЗМӘТЕНӘ КҮРӘ – ХӨРМӘТӘ

Уҡытыусы һәм Остаз йылында Хөкүмәт тарафынан уҡытыусыларға игтибарҙың артыуы үтә лә һөйөндөрә. Уҡытыусылар көнөндә бер төрөкм педагогтар Мағариф һәм фән министрлығының Махтау грамоталарын алып кыуанды.

В рамках Международного форума по полилингвальному образованию за вклад в воспитание и обучение подрастающего поколения учитель английского языка нашей гимназии **КОЛПАКОВА Юлия Андреевна** удостоена государственной награды – Почетного звания «Заслуженный учитель Республики Башкортостан». Юлия Андреевна – настоящий учитель с большой буквы! Известный историк В. Ключевский говорил: «Чтобы быть хорошим преподавателем, нужно любить то, что преподаешь, и любить тех, кому преподаешь». Эти слова в полной мере можно отнести к Юлии Андреевне.

Желаем Вам крепкого здоровья, благополучия, радости от плодотворного труда, благодарных учеников, интересных проектов и вдохновения от каждого дня!

Римма Мирсәйет кызы ТИМЕРБУЛАТОВА – гимназияла оҙаҡ йылдар арьмай-талмай туган телгә, әҙәбиәткә, мәҙәниәткә ихтирам, һөйөү тәрбиәләгән уҡытыусыларыбыҙдың береһе. Уның уҡытыусылары менән олимпиада, конференция, бөйөккәргә өңөүҙәрән һаһаһ бөтөрлөк түгел. Йәргәндә руһи матурлыҡ йәрәткән уҡытыусы балаларҙың ижадын үстөрөрә лә, һаләтен асыуға ла зур игтибар була. Үҙеңә сәмлә, рухлы, дәрәтлә талаһсан булыуы менән ул күптәргә әлгә булып тора. «Рәсәй Федерацияһы мағарифының почетлы хеҙмәткәре» билдәһе – Римма Мирсәйет кызының хеҙмәт өмештәрен лайыҡлы баһалау ул.

Василә Әхәт кызы ТУЙСИНА, Фәйимә Ғибәт кызы ИШМОРАТОВА

– уҡытыусылар менән уртаҡ тел табып, уларға дәрәҫ йүнәлеш биреп, һөҙөмтәле эшләгән тәрбиәселәрәбез. Гимназияла улар тарафынан матур саралар ойшоһтөрә, маҡтап сәһнәһендә спектаклдәр куйыла. Изгелекле, талаһсан, эшлекле тәрбиәселәр уҡытыусыларҙы тормаһта үз урындырын табырға өйрәтә, ерҙә ныҡ басып торған беһемле, милли рухлы, тәрбиәле, ил төрөгә булырҙай ул һәм кыздар тәрбиәләй. Шулай уҡ Василә Әхәт кызы, быйылғы уҡыу йылынан тәрбиә буйына директор қаңашһәңә буларак, байтаҡ файҙалы эштәр башкарып өлгөргө.

Тарих һәм йәмғиәттә өйрәнәү уҡытыусыһы, тарих фәндәре кандидаты **Сулпан Рафим кызы ХӘМИЗУЛЛИНА**

8 йыл (дөйөм эш стажы – 25 йыл) гимназия-интернатта эшләй. Сәһкә ғына осорҙа ул үҙең төрлө яҡтан һаләтле педагог итеп күрһәттә. Кала, республика кимәлендә олимпиадаларға призерҙар, Рәсәй конкурстарында мәртәбәле өңөүҙәр шул турала һөйләй. Этнографик музейҙың етәксәһе буларак та, уңған педагог ситтән килгән кунәхтарҙың олоһона ла, кәһәһенә лә экскурсия алып барыуһылар менән берлектә аүҙем мәҙәниәт ағартыу эштәрен алып бара. Яңы йыл алдынан Сулпан Рафим кызы гимназияға тағы оло өңөү килтерҙе. Ул бер төрөкм уҡытыусылар менән Мәскәу калаһында үткән Рәсәй Федерацияһы тыуған яҡты өйрәнәү ойошмаларының, Бөтә Рәсәй фестивалендә II урын яулань.

Эйе, маҡтапте эшләгән һәр кемдәң хеҙмәтә ауыр за, яуаплы ла. Ах хағыҙҙай бала күңеленә һилем һәм рух орлохтарын һибәүсә педагогтарыбыҙҙы мин күңел игенсәһенә тиңләйем. Яңылыҡка, беһемгә ынтылғанда ғына бала күңелендә оскон хабындырып булғанын яҡшы аңлай тажрибәле педагогтар. «Хеҙмәтәһенә күрә – хөрмәтә», – тигиз халыҡта. Намыһды эштәре өсөн Махтау хағыҙына, юғары исемдәргә лайыҡ булған оҫтаҙдарыбыҙ зур тырышлыҡ менән изге бурыстарын артабан да дауам итһен.

Ғ. С. Кылысова,
Башкорт теле уҡытыусыһы

Социалдагит **Шәүрә Шәһит кызы КЕЙЕКБИРЗИНА**

– йыш булыуға һарамаһтан, үз эшәңә етди хараған, балаларҙың күңеленә юл таба алған, талаһсан, төрлө кимәлдәгә сараларҙы оҫта ойшоһторған педагогтарҙың береһе. Шәүрә Шәһит кызы етәксәһендә гимназияның «Рәми» медиаүҙәгә, республика, Бөтә Рәсәй байгәләрендә катнашып, күп тапҡыр өңөүҙәр яулань. Искәндәр Мөһәмәтйәнов, Булат Татлыбаев, Әлиә Исхакова кеүек уҡыу алдығыларына «Артек» лагерьында ял итеү бөхәтә тейҙе. Был, әлбиттә, педагогтың да, уҡытыусыларҙың да физик һәм хеҙмәт өмешә булып тора.

ТЕРПЕНИЕ И ТРУД ВСЕ ПЕРЕТРУТ

В авиационном кружке под руководством Рамиля Рашитовича Кабирова, который работает уже 5 лет, мы проектируем, создаем макеты и прототипы летательных аппаратов самолётного, мультироторного типа, а также ракеты. Конечно же, все эти изделия испытываются на полигоне за городом. Именно эти испытания оставляют неизгладимые впечатления у нас. Так мы учимся всем тонкостям изготовления летательных аппаратов путём проб и ошибок, взлётов и падений своих моделей. Ежегодно участники этого кружка становятся призёрами и победителями республиканских и Всероссийских соревнований по беспилотникам. Только за прошедший год, помимо многочисленных выставок, кружковцы приняли участие в таких конкурсах, как «Вернадские чтения», «Большие вызовы», «Воздушно-инженерная школа», хакатон «Линия кармана». Мы участвовали

во Всероссийском чемпионате конкурса «Воздушная инженерная школа», где наши участники не только на республиканском, но и на Всероссийском этапе показали наивысшие результаты. Также гимназисты стали победителями в лиге мультироторных беспилотников, то есть коптеров. А вот в лиге ракетостроения кружковцы стабильно идут на II месте по России. «Совместный упорный труд, качественная база, желание победить обязательно принесут нам первенство по стране. А нашими соперниками являются студенты технических вузов Санкт-Петербурга, Москвы и других регионов. А это очень серьёзные соперники!» – говорит наш руководитель Рамиль Рашитович. Мы верим в нашу победу и желаем команде удачи и везения. Терпение и труд все перетрут!

Руслан Хажин, ученик 11а класса, кружковец

КИНЙЭ АРЫСЛАНОВТЫҢ ТЫУЫУЫНА – 300 ЙЫЛ!

Быйлыгы йылда башқорт старшинаһы, бошман-хыпсаҡ ырыуының арҙаҡлы шаһесе, 1773—1775 йылғы Крастиндар һугышы етәкселәренең береһе, Е.И. Пугачёвтың баш полковнигы Кинйә Арыслановтың тыууына 300 йыл тула, 16 ноябрь ошо мөһим датаға байла 8 б һәм 8 в кластары араһында викторина үтте. Уны гимназия-интернатта практика үтәүсе ФФНТУ-ның IV курс студенттары ойошторҙо. Өҙөрлөк төбөшлө кимәлдә барҙы, сөнки тап 8-се класта без Ғәли Ибраһимовтың «Кинйә-романынан өзәктәр уҡытып, уның биографияһы менән таныштыҡ, интернет селтәрҙәренә, китапхананан, википедиянан мәғлүмәттәр эҙләпк. Ике командаға бүленеп ярыштыҡ: «Төньяҡ амурҙары» (8 б классы) һәм «Беренселәр» (8 в классы). Бирелгән һорауҙар тест формаһында тәҙрелгән ине. Дурт

яуаптың дәрәжән табыуы әллә ни ауырлыҡ тыуҙырманы. Шулай за бәхәслә мөлдәр булды. Күмәккәп хал иткәндән һун, әүеһе тип «Төньяҡ амурҙары» командаһы билдәләнде. Иң мөһиме: был уйында без байтаҡ яңы мәғлүмәт белдек. Мәсәлән, боронго Кинйәһеҙ ауылдан бер юлы өс Советтар Союзы Геройының сығыуы миңен әүр инылыҡ булды. Бына улар – Ғафиатулла Арысланов, Салман Биктимиров, Хәсан Ғайсин. Тарихсы Ө. Өсфәндиәров мәғлүмәттәре буйынса, был атаҡлы ауылға тап Кинйә Арысланов нигеҙ һалған.

Викторина тамамланғас, катнашыусыларҙың барыһы ла истапкәле бүләктәр алды. Практика үтәүсе алайҙарға уҡуҙарында уҡыштар теләйбәҙ һәм байға өсөн раһмәттебездә белдерәбәҙ.

Камилла Биктимирова, 8 в классы уҡыусыһы

НАШИ ПОКОРЯЮТ МОСКВУ

Международная выставка-форум «Россия» – это важнейшее достижение страны, собранное в одном месте. На этом Международном выставочном форуме будут представлены субъекты Российской Федерации, крупнейшие корпорации и общественные организации, а также зарубежные страны. В рамках выставки посетителей ожидает демонстрация различных достижений нашей страны, культурно-развлекательная программа, дни регионов, деловые недели, фестивали кулинарных традиций и ярмарка. Она продлится до 12 апреля, в течение всего времени проведения выставки гости ждут культурно-развлекательные мероприятия, насыщенная деловая и образовательная программа.

8 и 9 декабря 2023 года были объявлены Днем Патриота. К стенду Республики Башкортостан съехались кадеты и шаймуратовцы Республиканской полилингвальной многопрофильной гимназии № 1 и № 2, Башкирской республиканской гимназии-интерната № 1 имени Рами Гарипова, Уфимской общеобразовательной школы-интерната с первоначальной летней подготовки имени Давыда Героя Советского Союза М.Г. Гарева, чтобы заступить в почетный караул у макета памятника Герою России М.М. Шаймуратову. В рамках форума прошли различные мастер-классы: «Нарисуй победу», «Сумма Патриота», военно-историческая викторина, «Угладь мелодию» – «Песни военных лет. Наша гимназия подготовила много мастер-классов, игр, на одной из них гимназисты поделились историей изготовления национальной одежды, а посетителям помогли самимшить мини-нагрудники. Для маленьких гостей была предложена роспись на магнитных сувенирах с изображением башкирской юрты. Настольная «Игра в башкира» рассказывает о быте, украшениях, традициях башкирского народа. Гости с большим интересом и удовольствием принимали участие в этой игре. Немалый интерес вызвал стенд, посвященный истории проживания башкирских родов (ырау). Участники этого форума, наши гимназисты, были в восторге от праздника и его великолепия. «Я очень рад, что оказался в числе тех, кто представлял нашу республику, и буду ее представлять достойно», – гордо сказал обучающийся шаймуратовского класса ГБОУ БРГИ № 1 Тагирова Амир. «Сколько стихотворений, песен сложено о Москве, но все равно нельзя передать словами все волшебство этого города», – так выразил свой восторг наш шаймуратовец Мухамедьянов Искандер.

Чтобы понять то чувство гордости, которое перелопатит меня и наших обучающихся, нужно побывать на международном форуме Россия, проходящем в настоящее время на ВДНХ в Москве. Здесь можно увидеть представителей всех и вновь вошедших в состав России регионов. Я тоже безмерно счастлива, что именно мне была предоставлена честь рассказать всей России о своей Республике, о традициях, культуре народов, населяющих ее. Спасибо большое за доверие и поддержку администрации БРГИ № 1 имени Рами Гарипова.

Регина Рамильевна Бакулина, педагог дополнительного образования

ТӨҮТӨ ҺӨЙӨҮ

Һөйөү – ялҡын, тигеҙ, Ышандым шул һөйөү. Ошҡатты мин һине, Түзеп булмай берҙе, Ялҡын ялмай алды, Бәтә күңелемдә, Уйлап кәңә йөрйөм

Хәсан күреремдә, Йәшел күҙҙәр – йәшел урман, Аҙаштырды миңе, Һөйөү хистәренә сорнаны Мөһөк күңелемдә

Азалия Солтанова, 9 в классы уҡыусыһы

ИЗГЕ ЭШ – ЯРТЫ ДӘҮЛӘТ

Рами Гарипов исемендәге 1-се Башқорт республика гимназия-интернаты коллективы үз казанында ғына кайнап йашмай, республика, Рәсәй кимәлендә ойошторолған сараларға

ла өҙөм катнаша. Шулар араһында дан өсөн түгел, сауап өсөн башкарылған эштәр за бар. Ноябрь айында махсус харби операция барған ергә ылау йыйып ебәрергә тигән төхмидә коллектив күтөрөп алды. Был изге гөмәлдә башкарыуға уҡыусылар, сығарылмыш уҡыусылары, ата-әсәләр за илһас катнашты, һәм ике кен өсөндә 20 халп гуманитар ярҙам йыйып та куйылды. Уҡыусылар һалдаттарыбыҙға эстәпкәле, йылы хаттар яҙды, ата-әсәләр тыуган иктың китерелгән үләндәренән сәйҙәр әҙерләп, йылы ойоҡбаштар, бейәһәйҙәр бейләп ебәрҙе. Иң мөһиме: ошо ылауҙың үзәбездән башқорт егеттәренән хөҙмәт иткән ерәһә барып эләгәүе ине. Был бурысты безгә гимназия-интернаттың сығарылмыш уҡыусыһы Азат Шамиль улы Бадранов тәрһөмәкә ашырырға ярҙам иттә. Безҙең гуманитар ярҙамды алып, үзәңкә кисерештерән видео аша өткереп, раһмәтән белдерҙе. Халкыбыҙға «Изге эш – ярты дәүләт» тигән айтәм бар, ысынлап та, тыуган илһебәҙ, халкыбыҙ өсөн уның яхты киләһәһенә башкарылған эштәр, изге гөмәл – үзә бер хазина. Ошо рухы байлығыбыҙдан айырылмайы!

Васила Туйсина, тәрһөмәкә эштәре буйынса директор кәңәшсәһе

ТАРИХ АЗНАЛЫҒЫ ЙӨМҒАКТАРЫ

20–30 ноябрьдә гимназияла тарих һәм география фәндәренә предмет азналығы үтте. Декада сиктәрәндә асыҡ дәресләр күрһәтелдә, кластан тыш саралар һәм төрлө өсрәшүүҙәр ойошторолдо. Азналыҡ зур тарихи ваҡиға менән башланғып китте: 22 ноябрьдә мәктәп-интернаттың арҙаҡлы сығарылмыш уҡыусыһы, күренекле археолог Нияз Мәжитов исемендәге кабинет – музей асылды.

Азналыҡты артабан Азамат Салих улы Шәрәфетдинов дауам иттә: 7 а классында финанһ белем буйынса «Рәсәй Федерацияһының һалым системаһы» темаһына уҡыусылар өсөн мәғлүмәти яҡтан биһ та көрәккәлә дәрес үткәрҙе.

Резида Салих кызы Шәрәфетдинова асыҡ дәрес барышында 10 б классы уҡыусылары менән Закондар сығарыу процесын өйрәһнә, Сулпан Рафим кызы Хәмизуллина 8 б классы менән милли геройыбыҙ Салауат Юлаев үткән юлдар буйлап сәйәхәт кылды. Таңһөйү Рим кызы Йөмағужина, 7 д классын океан кинлектәрәһә алып сығып, экологик проблемаларҙы барланә. Дөйөм алғанда, уҡытыусылар коллегалары менән яңы ФГОС талаптарына яуап бирерлек фәһемлә, йөкмәткелә дәресләрә менән тажриба уртаҡлашты.

Кластан тыш сараларға килгәндә, тарих фәндәре кандидаты С.Р. Хәмизуллина 8-се кластарға ойошторған «Нима? Кайҙа? Хәсан?» интеллектуаль уйынында уҡыусылар Рәсәйҙең XVIII быуат тарихын яхшы белеүҙәрән күрһәттә. А.С. Шәрәфетдинов 10 а, 10 в класс уҡыусылары менән финанһ белем буйынса «Ахса агымы» (денежный поток) уй-

ынын ойоштордо, эксперт булып 2000 йылғы сығарылмыш уҡыусыһы, Уралбизнеснефт ойошмаһының һатыу бүлгә етәксәһе Басыров Илһат Риваль улы катнашты.

Т.Р. Йөмағужина 8-се кластар менән «Географик посткрөссинг» проектына хушылды. Якутия, Мордовия уҡыусыларына Башқортостан тарихы буйынса һорауҙар яҙылған өткрәкәләр ебәрҙе. Р.С. Шәрәфетдинова 11 б һәм 11 д классы уҡыусылары менән Берҙәм Рәсәй партияһы штабында уҙғарылған РФ Конституцияһына арналған сарала катнашты. Т.Р. Йөмағужина, З.С. Миниярова «Карталар буйынса чемпионат» үткәрҙе. 13 декабрь кәһә үткәрелгән экологик ақһиһлә гимназия уҡыусылары макулатура йыйды. Ө.Ө. Баймөһәмәтова 7 б классы менән 112-се Башқорт кавалерия дивизионының музейына экскурсияға барҙы.

Шулай уҡ азналыҡ сиктәрәндә күп һанлы премиялар лауреаты, Ер шарының байтаҡ ерҙәрәндә сәйәхәт иткән, уникаль китаптар авторы, илһас һәм кызыклы өйгәмәһе, күп яҡлы талант эйәһе Камил Йыһаншин менән йүһә, күнелдәрҙә өҙәк һахлаһың өсрәшүү ойошторолдо.

Азналыҡ һәр йылдағыһа уҡыусылар һәм коллегалар өсөн өмешлө, файҙалы булды, а юғары кимәлдәгә дәресләр, саралар барыбыҙға ла ысын мөгәнәһәндә тажриба туплау, уртаҡлашыу майҙанына өүерелдә. Барлыҡ коллегаларға артабанғы эштәрәндә ижади уйыштар теләймө!

Ө.Ө. Баймөһәмәтова, тарих фәндәре методберкәһәһе етәксәһе

ЮБИЛЕЙЗАР КОТЛО БУЛЬИНИ!

Эльвира Әхтәм кызы Янова – 45 йаш
Голназ Морат кызы Голекәйева – 45 йаш
Лилиә Искандар кызы Әминова – 50 йаш
Альбина Хәсан кызы Кайбышева – 50 йаш
Зилпа Ғалияхмәт кызы Кужина – 50 йаш
Әлиә Раис кызы Йендурина – 50 йаш
Әминә Әнүәр кызы Баймохамотова – 50 йаш
Зифа Зия кызы Искандарова – 50 йаш
Айгөл Йәүәт кызы Мырзашева – 50 йаш
Фәүзия Манһол кызы Шафикова – 55 йаш
Айсала Сәлим кызы Нурияхметова – 55 йаш
Әлиә Шарифулла кызы Махмүтова – 55 йаш
Ирина Владимировна Борина – 60 йаш
Гөлдәр Вәис кызы Әхмәтова – 65 йаш
Ирина Хисам кызы Татлыбаева – 65 йаш

Педагог һәм оста Яылда гимназиялә күркәм юбилейлар за үтәп тора. Абурылы коллегаларыбызды матур юбилейлары менән котлайбыз, һәр бергегеҙгә шәһс буларак зурлайбыз, хөрмәт итәбез, һөгә зур уңыштар, һаулыҡ теләйбөз. Ауыр за, яуаллы ла эшгегә һөгә, Рами Ғарилев өйткәнсә, «матурлаһын, бизәһән һәм үстөрһән». Үстөп килгән буһарһән индәрһән осар ханаттар куйып, уңышларығыҙды милләтбөзөгә йөзһән билдәләплек шәһс итеп тарбиалаһән өсөн һөгә зур раһмәт. Артаһән да иһләм, дирт ижаһд уңыштар теләйбөз.

Профсоюз комитеты

АЖДАҢА ЙЫЛЫ МЕНӘН, ДУҢТАРИ

Иң сағыу, иң матур, укыусылар түземһезләһеп көтөп алған байрамдарзың берһе – Яңы йыл якыһлаша. Һәр кем ул байрамды мөгжизәлә бер мөл итеп күз алдыһа килтерә, әзерләһә. Гимназияһың 8 в класы укыусылары өсөн Яңы йыл һиндөй байрам икән, әйзөгез, үззәрһән һорайык.

Яңы йылдың матурлығын күрөп, әкиәт доньяһыһа сугман һымак һис итам үзөмдә. Хатта ул көндә һулаған һауһанан да байрам тәмә килгән күеүк. Бөзгөн да үз йолаһың бар: бөтә күңһөгәҙ ваһиғаларзы, проблемаларзы искә йылда қалдырып, Яңы йылға яңы, таза уйҙар менән аяқ барыу, үзөндә бәхетлә итеп тойу.

Әлиә Сафина

Новый год – это не только начало нового рубежа длиной в год, но и самый яркий праздник. Именно этому посвящены фильмы, сказки, стихотворения, рассказы, песни. Все они придают больше торжества, волшебства, сказочности. Это тот момент, когда можно забыть все обиды, невзгоды, оставив их в прошлом году, и начать все с чистого листа. Тепло, уют, непередаваемая атмосфера, новогодний стол, круг близких людей, салют после боя курантов, нарядная елка – вот, что значит для меня Новый год!

Вадим Кучаев

ЭЙ ҺӨЙӨКЛӨ, ЭЙ КӨЗЕРЛӘ БАШКОРТ ТЕЛЕ!

Кешеләк ақылы доньяға килтергән зур асыштар араһындағы иң даһи асыш, бер мөгжизә ул тел. Тел халықтың үзә менән бергә яралып, үзә менән бергә үсә. Шуһың өсөн ул халықтың бөтә азымышын, бөтә буһмышын сағылдыра. Өсә телөндә иң берһснә бишәк йыры ишетәбөз, өһ-ауаһдар өйтәбөз, тәүге һүзгә һупалаһыбыз, асә телөндә үйлаһыбыз, қайғыраһыбыз, шатланаһыбыз бөз.

Бөйәк мәғрифәтсә Мифтахәтдин Ақмулланың туһуған көһөндә, йәғһи 14 декабрьдә, Башкорт теле көһә билдәләһә. Республиканың бөтә уһыу йорттарыһа төрлә саралар өйөшторола һыл көһдә. Бөзгөн гимназия ла бер хасан да ситта қалмай.

Игтибар, гимназистар! «Интернатим-пар ханатым» гәзитә башкорт теле көһә үңайһынан бөйгә өйөшторә. Түбәндәгә 10 һорәуғә дөрөс яуап биргән тәүге 3 укыусы приз отасак. Әйзөгез, кем зирәгерәк, откорорақ, тәзәерәк!

1. Башкорт теле қайһы телдәр гаһләһәһә қарай?
2. Ж. Кәйекбаев, Ғ. Сәйетбағталов, Ф. Хисамәтдиһнов, М. Усмановә, М. Зәйнүлһәйнә, В. Псанһөн күеүк арзаклы шәһсәтәргә бөләһөгәһә? Көһдәр улар?
3. Бирзән, таһрәм, телдә бөзгә, һәйһә, тип, Тура юлға телдә шуға әйзәһәһә! Был юлдәрҙың авторы кем?
4. Берһснә башкорт милли алфавитһын тәзәһәһә һәм башкорттарҙан берһснә буһлып «Әлифба» азыусы һалым, дөһләт эшмәкәрә кем ул?
5. Черновик, һолодильһык, вәзможһост, рукоһис, самосозһәһән һүззәрһән башкорт теләһә төржәмә итегез.
6. Башкорт телөндә һөйлашам, башкорт телөһдә.

Минәң йәшәу тамырҙарым – башкорт ерөндә.

Был юлдәрҙың авторы кем?

1. Баһлаһп-арлаһп тел менән Көшә иткән иһәбөз; Эшлә иткән иһәбөз; Һөйлаһп, қойлаһп, тел менән Һислә иткән иһәбөз; Һислә иткән иһәбөз; Үзәбөзгә тел менән Һыры иткән иһәбөз!

Был юлдәр кемдәкә һәм улар қайһы асәрҙән аһыһған?

1. Түбәндәгә фразеолоһиқ берәмәктәргә аһлатма бирөгез. Телһә тиһер өзөрлөк, утқа барһән бөсәй һымак, айһу майы һөрһөгү.
2. «Яһгантау, Һөбит-даһ, Даһстан, Көкһөтәв» һүззәрһөндә һиндәй уртақ һүз бар?

10. Мөһәлдәрзә дауам ит:

- а. Туған телән көзөрлөгән халық ...
- б. Татлы тел йыланды ла ...
- в. Ақылы қысқанһә ...
- г. Оста барҙа хуһың тһй, ...

Башкорт теле һәм әзәбитә укыусылары методберәмәһә

10 е медицина йуһәләһөндә укып йөрөгән Зәһизә Хамитова ял иткән вақыттарыһа иһһәһләһә һығыр яза. Гәзиттә һыл һаныһа Баймак районыһан бөйһә һыһа укырга килгән дәртелә, сәһлә қыздың бер һисә шығырын һөзгөн игтибарға тәһдим итәбөз.

КӨЗ

Күһшә күлдәктәрән һалғандай, Тезелешеп барһән қайыһдар. Астарыһа, гуйә, йөһшәк юрган, Тушалғандар алһын баләстәр. Баш күтәрһөн, күһтә, аһыста Өсмөйөшләп оса һыр қаздар, «Яздар өткәс, қайғырһың», – тип, һауһуллашалар улар.

ТУЛҒАН АЙ

Тулған айға қарал озон төһдә, Қайҙаһыңдыр тиеп уйлаһдым. Балһи, һин дә күккә қарал миһә Исләйһөһдәр, тиеп ушаһдым. Араһыһа күп саһрымдар, ләкин Баш өстөндә бер үк йөһдөззәр. Исләйһөһмә, бөз уларға қарал, Үткәрһөйкә бергә вақыттар. Ул вақытта миһәһ өсөн һиһән Яһыһрыақ кешә юк иһә. Шул саһтарҙа миһәһ өсөн миһән Көзәрләрәк кешә юк иһә. Үтә вақыт аһһән һәһмарҙай, Үзгәрәләр хатта йөһдөззәр. Таң да атты, ө миһ һаһман Қарал торам айға, қыһшһанһай.

ЙОНДОЗЗАР

Тау артыһан балһып ай қалқанда, Әкрен гәһә сьхтым урамға. Тира-яһм тып-тыһ, ишетелә Хатта йөрөгөһдөң тибешә. Баш күтәрәп күккә күз һалғайһым, Барһык булған уйҙар юйһлды. Әйтәрһөн, киң йыһанда балһыған Йөһдөззәрға йөһөлдә. Қарал торам, ө улар бит һаһман Саһырәләр күеүк үзөмдә. Күз қысқандай йыһ-йыһ итеп, Қызырәләр миһәһ күзөмдә. Әй йөһдөззәр, буһһә мөһһисәһләк, Мөһер иһәм шуһдүк күкүтәргә. Ә әһгә өстән гәһә қарал, Қала һөгә миһә көтәргә.

ЕЛ

Хәлдән тая язып китеп барам, Ә зргәһә мөһлә бер тауыш: «Күркәмә, ярҙам итам һиһә», – тип Қолағыһа өйтә сөр, иһәһ... Ошо мөһдә сайһәлдәр һуһзар, Бөгәлдәр талдар, аһы болоттар, Һыһғайлаһып улар менән бергә Шөһәйзәләр миһәһ аһтар. Арқамдан миһә һөйғәһдәй, һыһлаһандай иһә һазы өп: «Юл күрһәтәм, бөрмә һәсар яһкә, Шул юлдәрҙән буһыр өһөллөк».